

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΓΟΝΕΙΣ

του λυκειάρχη Γεωργίου Ψαράκη

Το σχολείο καθημερινά ανυψώνει το επίπεδο της ωριμότητας, της λογικής, των γνώσεων, των αξιών, και των εμπειριών του κάθε παιδιού. Είναι σημαντικό η εκπαιδευτική διαδικασία να προχωρεί ανεμπόδιστα. Σε αυτό, μπορεί και ο γονέας να παίξει καθοριστικό ρόλο και θα ακολουθήσουν 24 χρήσιμες συμβουλές. Όμως, πριν από αυτό, είναι απαραίτητη μια μικρή εισαγωγή.

Δεν υπάρχει χειρότερη κατάσταση στο σχολείο από εκείνη όπου διάφοροι μαθητές συνειδητά ή ασυνείδητα εμποδίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία.

Κάποιοι θεωρούν ότι μπορούν να πετάγονται όποτε θέλουν και να λένε ότι θέλουν στον εκπαιδευτικό της τάξης ή σε συμμαθητές τους. Επίσης ότι μπορούν να κάθονται όπου θέλουν, να σηκώνονται όποτε θέλουν, ακόμα και να βγαίνουν από τη τάξη όποτε θέλουν. Ότι μπορούν να τσιτώνουν και να προκαλούν συμμαθητές τους και να προσπαθούν γενικά να επιβάλουν τα δικά τους πρότυπα συμπεριφοράς. Αδιαφορούν αν καταστρέφεται η πρόοδος του τμήματος, αν γίνεται καζάνι το κεφάλι των συμμαθητών τους και στοχεύουν ακόμα και στον εκνευρισμό των εκπαιδευτικών. Έχουμε πλέον μια συνειδητή κακοήθη παρεμπόδιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Δεν υπάρχει ίχνος αυτοκριτικής, υπάρχει εγωισμός και όταν έρχεται και η στιγμή κάποιας ποινής π.χ. ωριαίας αποβολής, βγαίνουν βρίζοντας από τη τάξη, βροντούν τη πόρτα πίσω τους, και αραδιάζουν μάλιστα ψέματα στο διευθυντή ότι ο εκπαιδευτικός τους έβγαλε άδικα. Και την επόμενη φορά στοχοποιείται ο καθηγητής που μας «τιμώρησε», ο «ρουφιάνος συμμαθητής» που μας κάρφωσε, και έτσι από το πρώτο λάθος κατηγορίζουμε σε επόμενα λάθη.

Σε ελαφρύτερο βαθμό, τα παραπτώματα περιορίζονται σε μη τήρηση των κανόνων που έχουν συμφωνηθεί με τους εκπαιδευτικούς, όπως συνεπή προσέλευση στην έναρξη της διδακτικής ώρας ή καθημερινή προσκόμιση βιβλίου, τετραδίου και ασκήσεων κτλ. Ακόμα και αυτά τα ελαφρύτερα παραπτώματα, έχουν μια ανυπολόγιστη συνέπεια στην συνολική καθυστέρηση στην πρόοδο ενός τμήματος! Έχουμε τη λεγόμενη ασυνείδητη παρεμπόδιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας!

Οι αιτίες όλων των παραπάνω συμπεριφορών είναι η επιθυμία αρνητικής επιβεβαίωσης λόγω αδυναμίας θετικής επιβεβαίωσης, η ανωριμότητα, η κακοήθεια, η στοχοποίηση αδύναμων/ελαστικών εκπαιδευτικών ή εκπαιδευτικών που αντιπαθούμε, συσσωρευμένος θυμός, έλλειψη αυτογνωσίας, η εφηβική αντίδραση στην «εξουσία», η αρνητική επιρροή από τα νέα ηλεκτρονικά μέσα, η παραμέληση από γονείς κα. .

Ας δούμε την πρώτη αιτία. Πολλοί μαθητές επιζητούν την προσοχή με αρνητικό τρόπο λόγω αδυναμίας επιβεβαίωσης με υγιείς τρόπους στα μαθήματα. Είναι, λοιπόν, αναγκαίο να στραφεί η προσοχή τους στα μαθήματά τους και τα σχετικά καθήκοντα, έτσι ώστε να επιβραβεύονται και να επιβεβαιώνονται εκεί, αποφεύγοντας έτσι επιβεβαίωση με άλλους αρνητικούς τρόπους. Είναι αναγκαίο από την ηλικία του Δημοτικού να προσέξει ο γονέας ιδιαίτερα την πρόοδο του παιδιού του και ο έλεγχος να είναι συνεχής.

Ας δούμε και την ανωριμότητα, την κακοήθεια και την παραμέληση. Αν ένα παιδί φτάνει σε εφηβική ηλικία και δεν έχει πάρει στην οικογένειά του ακόμα τα αναγκαία διδάγματα ηθικής συμπεριφοράς και σεβασμού, τότε καθίσταται πολύ δύσκολη η διόρθωση. Παρατηρείται να συνεχίζονται τα ίδια λάθη ξανά και ξανά δίχως ίχνος βελτίωσης και μετρίασης του εγωισμού. Ένα τέτοιο παιδί, εκθέτει προφανώς και την οικογένειά του, διότι αυτονόητα όλοι θα σκεφτούν ότι οι γονείς του είναι «μια από τα ίδια». Εάν μια οικογένεια δεν επιθυμεί να εκτίθεται, τότε πρέπει να προσέχει ιδιαίτερα την ηθική αγωγή των παιδιών της (δυστυχώς υπάρχουν και οικογένειες που αδιαφορούν ή στη χειρότερη επιβραβεύουν μια εγωιστική συμπεριφορά!).

Τα σχολεία προσπαθούν να αντιμετωπίζουν αυτές τις καταστάσεις με διάφορους τρόπους. Εκτός κάποιων αναγκαίων δραστικών μέτρων (αποβολές κτλ), γίνονται πολύ συχνά ατομικές συμβουλευτικές συζητήσεις (με τη σύμβουλο σχολικής ζωής, με τους υπεύθυνους καθηγητές τμημάτων, με τον διευθυντή, με την ψυχολόγο ή κοινωνική λειτουργό), και κάποιες φορές με ενεργοποίηση συμμαθητών, μαθητικών συμβουλίων, διάφορων άλλων δράσεων κτλ.

Όμως, σε όλα αυτά την πρώτιστη ευθύνη έχει η οικογένεια η οποία από πολύ νωρίς πρέπει να έχει αναλάβει δράση, ώστε να μπει ένα παιδί στη σωστή τροχιά από μικρό. Εξαιρούνται βεβαίως περιπτώσεις ιδιαίτερης ιδιοσυγκρασίας παιδιών που π.χ. παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες, δυσλεξία, υπερκινητικότητα κτλ., και η ευθύνη της οικογένειας έγκειται μόνο στο να παραδεχτεί και να αναγνωρίσει μαζί με τους ειδικούς το πρόβλημα και να τρέξει να το αντιμετωπίσει έγκαιρα σε πολύ μικρή ηλικία!

Ακολουθούν 24 πρακτικές συμβουλές από το σχολείο προς κάθε οικογένεια που επιθυμεί να προσέξει το παιδί της:

- α) Να κοιμάται αρκετά το παιδί και συγκεκριμένες ώρες.
- β) Να διατρέφεται σωστά (π.χ. να μην επιτρέπονται διεγερτικά ενεργειακά ποτά HELL κτλ.).
- γ) Να έχει κινητικές δραστηριότητες (π.χ. χορός, αθλητισμός κτλ.).
- δ) Να συζητάει συχνά με το παιδί για όλες του τις ανάγκες και να γίνεται ανασκόπηση.
- ε) Να γνωρίζει και ο γονέας και το παιδί τον κανονισμό του σχολείου, ειδικά τα ζητήματα συμπεριφοράς, σεβασμού και υποχρεώσεων μαθητών.
- ζ) Να βοηθάει το παιδί να αποκτήσει σωστές καθημερινές συνήθειες (π.χ. στη μελέτη).

- η) Να μην το κακομεταχειρίζεται (διότι δημιουργείται μίμηση).
- θ) Να μην το αναστατώνει με εντάσεις μπροστά του (π.χ. με το/την σύζυγο).
- ι) Να θέτει όρια (στο κινητό, στην τηλεόραση, στο διαδίκτυο, στις παρέες, στις διασκεδάσεις, στα μηχανάκια, στον τρόπο που μιλά, κτλ.).
- κ) Να στρέφει το ενδιαφέρον του παιδιού σε υγιείς δραστηριότητες και πρότυπα (π.χ. της επιστήμης όπως είναι το μπλογκ διαστημικής www.astronio.gr)
- λ) Να συμβουλεύει το παιδί σε θέματα καθαριότητας και να καλλιεργείται η αισθητική.
- μ) Να ενθαρρύνει το παιδί στις μαθητικές του επιτυχίες και να μην το απογοητεύει στις αποτυχίες.
- ν) Να αποφεύγει να μιλά στο παιδί αρνητικά για το σχολείο και τους καθηγητές, διότι έτσι προάγεται η άρνηση και η παραίτηση σε κάποια μαθήματα. Κανείς εκπαιδευτικός δεν είναι αλάνθαστος, όμως αν ένα παιδί μάθει να εστιάζει σε ένα λάθος σημείο του εκπαιδευτικού, τότε δεν θα πάρει τίποτα από τα εννιά σωστά σημεία του.
- ξ) Να προάγει φιλίες με συμμαθητές που έχουν υγιείς στόχους και να μην επιτρέπει αρνητικές επιρροές.
- ο) Να ελέγχει καθημερινά (ίσως το βράδυ) την προετοιμασία του για το σχολείο.
- π) Να μάθει στο παιδί να αποδέχεται τις συνέπειες (π.χ. ποινές) από τα σφάλματά του, δίχως να προχωρεί εγωιστικά σε επόμενα (π.χ. βρισιές, απειλές).
- ρ) Να αποδέχεται με κατανόηση τις δικαιολογημένες τιμωρίες/ποινές που επιβάλλει το σχολείο και να αποζημιώνει οικονομικά για τυχόν ζημιές του παιδιού.
- σ) Να μαθαίνει στο παιδί αξίες κοινωνικής συναναστροφής και κυρίως την αξία του σεβασμού προς τον άλλο, δίχως βρισιές, ενοχλήσεις, εκφοβισμό κτλ. .
- τ) Να απαιτεί από το παιδί να προσαρμόζεται στο χαρακτήρα κάθε καθηγητή.
- υ) Να μην επιτρέπει στο παιδί να εκτίθεται υπερβολικά σε σκηνές βίας (π.χ. σε κινητά ή τηλεόραση).
- φ) Να θέτει όρια στη χρήση του κινητού διότι εκτός των άλλων αποτελεί παράγοντα διάσπασης προσοχής.
- χ) Να απαγορεύει αυστηρά επικίνδυνες συμπεριφορές (μηχανάκια, τσιγάρα, αλκοόλ, κροτίδες ...).
- ψ) Να παρακολουθεί τακτικά χρήσιμα βίντεο, π.χ. με αναζήτηση «σχολές γονέων» <https://www.youtube.com/watch?v=uifGNqv1ong>
- ω) Να υπάρχει συνεργασία γονέων και σχολείου, τακτική ενημέρωση για την πρόοδο (π.χ. σε κάποιο μεγάλο διάλειμμα) και συζήτηση για κάθε σημαντικό ζήτημα.

Όπως ειπώθηκε και στο πρόλογο, το σχολείο καθημερινά ανυψώνει το επίπεδο της ωριμότητας, της λογικής, των γνώσεων, των αξιών, και των εμπειριών του κάθε παιδιού. Και το πράττει με ευθύνη, υπομονή και αγάπη. Όμως, ελπίζει και στη συνεργασία της οικογένειας, η οποία κρίνεται αναντικατάστατη. Είναι απαραίτητη η καθημερινή γονεϊκή συμβουλή όπως είναι απαραίτητος και ο καθημερινός έλεγχος αν το παιδί έχει την υπευθυνότητα που πρέπει στα μαθητικά του καθήκοντα αλλά και στη γενικότερη συμπεριφορά του. Το σχολείο σας ευχαριστεί για τη συνεργασία.